

Historie Velkopopovicka: Domovník – dům č.p. 11

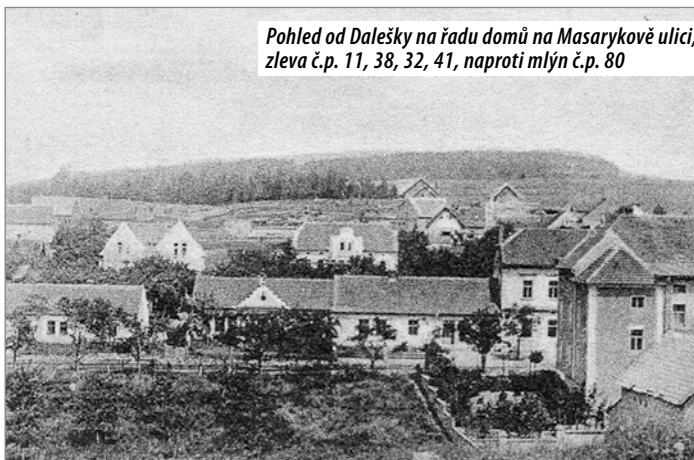
Kateřina Kapalová, Václava Zimová, redakce

V únorovém čísle Zpravodaje jsme zahájili putování po historii velkopopovických domů. Impulsem pro tento projekt byla soukromá sbírka historických pohlednic a texty sesbírané z historických pramenů (J. A. Sedlák) a zapsaného vyprávění pamětníka pana Františka Čelíkovského. Nyní se nacházíme v čísle popisném 11.

Dům č.p. 11, Masarykova 11

Domek č.p. 11 při hlavní ulici byl rodiny Chrudimských. Patřila k němu část pole v Zádušce (pod Bartoškami), z kterého dříve byla živa celá rodina. Staří Chrudimských měli syny Františka, Josefa, Rudolfa a Vojtěcha. Vojtěch byl krejčím a posledním obyvatelem domku.

Pohled od Dalešky na řadu domů na Masarykově ulici, zleva č.p. 11, 38, 32, 41, naproti mlýn č.p. 80

Po jeho smrti domek prodali cizímu zájemci. Nejstarší Vojtěchův bratr František byl zedníkem a velkým a úspěšným chovatelem poštovních holubů. ■

Příště: Seriál bude pokračovat domem č.p. 12.

Příprava zvěře na zimní období

Tomáš Volák, Honební Společenstvo Velké Popovice

V dnešním článku bych se rád věnoval jedné z nejdůležitějších činností myslivce, a to je zabezpečení dostatku vhodné potravy na období strádání v zimních měsících. Jistě každý zná různé typy mysliveckých zařízení, jako např. zásyp pro drobnou zvěř nebo krmelce (jesle) pro zvěř vysokou.

Krmivo do těchto zařízení je třeba buď někde vypěstovat nebo ho nakoupit. Většina mysliveckých sdružení se snaží jít spíše tou první cestou a nakupovaným krmivem pouze doplnit chybějící množství. Stejně je tomu i u nás v našem sdružení. My máme tu výhodu, že díky některým lidem, kteří jsou v myslivosti zainteresováni, či lidem, kteří jsou ochotni část jejich pozemku vyčlenit na tuto činnost, jsme schopni vyprodukovat a pokrýt převážnou část krmiva na zimní období.

Většinou vidíte políčka na jinak nevyužívaných plochách v lese nebo v jeho blízkosti. Obilí z větších osevních ploch se většinou sklízí a zaváží do sýpek, ze které se v období strádání vydává jednotlivým členům. Ti toto krmivo dále distribuují do jim svěřených krmných zařízení. Celý revír je rozdělen na úseky a každý člen má na starosti ten svůj „rajón“. Je to každého vizitka, zda se na jaře v okolí krmelce pohybuje březí srna, která bez velkých starostí přežila zimu nebo je tam pusto a prázdno.

Druhou možností je nechat plodinu na políčku a počkat až ji zvěř postupně sama spase. Tento způsob je efektivní a praktický, ale většinou políčko do podzimu zmizí a nezbyvá než opět doplňovat jádro do krmelců.

Rád bych vás čtenáře poprosil, nikdy nepředkládejte zvěři pečivo, které Vám zbylo doma. Toto se děje hlavně v období Vánoc. Zvěř není na takovou stravu připravená, způsobuje jí zažívací problémy, které mívají až fatální následky. Když před Vánoci pohodíte u krmelce nějaké pěkné (ne nahnílé) jablíčko nebo mrkev, tím zvěři prospějete více, než například oschlou vánočkou či starým pečivem.

Pro drobnou zvěř se snažíme vysazovat různé kryty, kde se mohou zajíci, bažanti a – s hrdoostí – ušáci mohu říci – už i králíci, schovat před predátorem. V blízkosti těchto krytů můžete objevit již výše zmíněné zásypy, které jsou konstruovány tak, aby se do nich dostala opravdu a pouze zvěř drobná.

Velkým problémem v některých lokalitách je sucho. Někteří naši členové v období letních veder rozvážejí do vybudovaných napáječků vodu. Je to časově náročná a úmorná práce. Jásám nad každou vyčištěnou studánkou či tůň, které se povedou obnovit a slouží daleko lépe a přirozeněji, než jakýkoliv rozvoz vody po revíru. Tuším, že se jedná o díla, která vytipoval a z velké části zrealizoval jeden a týž člověk, kterému patří velké díky. Ale o tom zas někdy příště. ■

PODROBNĚ ZAOSTŘENO

OBEC VELKÉ POPOVICE, VELKOPOPOVICKO

Obec Velké Popovice leží 25 km jihovýchodně od Prahy, její rozloha činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Krivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice. Jižním okrajem zasahuje obec do Přírodního parku Velkopopovického. Jedná se o jednu z nejpůvodnějších krajín východního okraje Prahy a jeho územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhofferů“.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic Jiří z Krejtanu postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Traduje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěl jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Kostel Panny Marie Sněžné byl postaven na přelomu 13. a 14. století a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy řádu Benediktýnů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci omítek objeven zadržný portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věže. V roce 2019 se do kostela iniciativou místních občanů navrátili 2 zvony – s názvem Velkopopovický Sv. Václav a Vladimír, které doplnili stávající umíráček a zvon s reliéfem Panny Marie. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897 v dílně Gebrüder Rieder a rekonstruované v roce 2007. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

PŘÍRODNÍ PARK VELKOPOPOVICKO

Vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km².

Park se rozkládá jižně od obce, jedná se převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivoveským a Mokřanským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Krivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhofferů“. Jedná se o jednu z nejpůvodnějších a nejpouštěnějších krajín východního okraje Prahy.

CÍLEM JE: Ochrana čistého životního prostředí a jedinečné krajiny, chráněné druhy rostlin a zdravé staré vzrostlé stromy, zachovaná původní přírodní symbióza rostlinných i živočišných druhů, téměř žádný vliv průmyslu na krajinu, výskyt kvalitních zdrojů podzemní vody.

Zdroj: www.vyletnik.cz